«ЖАЛПЫ ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ ПӘНДЕР КАФЕДРАСЫ

ТАҚЫРЫБЫ САЛАЛЫҚ СТАНДАРТТАРДЫ ЖӘНЕ НОРМАТИВТІК-ҚҰҚЫҚТЫҚ ҚҰЖАТТАРДЫ ДАЯРЛАП ЖАСАУДА ҚОЛДАНЫЛАТЫН ТЕРМИНДЕР

ОРЫНДАҒАН : КУАНЫШЕВА Д. МАЖАЕВ А.

ТОП :203 ФАРМАЦИЯ

28.01.2013

СТАНДАРТТАУ ЖӨНІНДЕГІ НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР

- стандарттау жөніндегі қызметтің әр түріне немесе оның нәтижелеріне қатысты нормаларды, ережелерді, сипаттамаларды, принциптерді белгілейтін құжаттар

НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР

- *Қауіпсіздік талаптарын, ережелерді, жалпы қағидаларды, қызметтің жекелеген түрлеріне қатысты сипаттамаларды қамтитын құжаттар*.

СТАНДАРТТАУ БОЙЫНША НОРМАТИВТІК-ҚҰҚЫҚТЫҚ ҚҰЖАТТАР

- *Мұнда адам өмірі мен денсаулығы үшін өнімнің, үрдістің және қызметтің қауіпсіздігіне мемлекеттің міндетті талаптары көрсетілген*.

АТҚАРАТЫН ҚЫЗМЕТТЕРІ

- -өнеркәсіптік және өндірістік қауіпсіздік;
- -ғимараттарды, құрылыстарды және олардың территорияларына жататын нысандарды пайдаланудағы қауіпсіздік;
- -өрт қауіпсіздігі;
- -биологиялық қауіпсіздік;
- - электромагнитті сыйымдылық;
- - экологиялық қауіпсіздік;
- - ядролық және радиациялық қауіпсіздік;
- - химиялық қауіпсіздік;
- - электрлік қауіпсіздік;
- - ақпараттық қауіпсіздік;
- - өлшемдердің бірыңғайлығы;
- - азық-түлік тағамдарының қауіпсіздігі;
- - балалар тағамының қауіпсіздігі;

ТЕРМИНОЛОГИЯЛЫҚ СТАНДАРТ

Терминдердің анықтамасы мен оларды қолдану мысалдарын қамтитын нормативтік құжат.

ҚОЛДАНУ ӨРІСІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ СТАНДАРТТАУ ЖӨНІНДЕГІ НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР ӘР ТҮРЛІ САНАТТАРҒА БӨЛІНЕДІ:

1) халықаралық стандарттар;

2) өңірлік стандарттар және техникалық-экономикалық ақпарат жіктеуіштері, стандарттау жөніндегі ережелер мен ұсынымдар;

3) Қазақстан Республикасының мемлекеттік стандарттары мен техникалық-экономикалық ақпарат жіктеуіштері;

4) ұйымдар стандарттары;

5) Қазақстан Республикасының стандарттау жөніндегі ұсынымдары;
6) шет мемлекеттердің ұлттық стандарттары, ұйымдар стандарттары, техникалық-экономикалық ақпарат жіктеуіштері, стандарттау жөніндегі ережелері, нормалары мен ұсынымдары

СТАНДАРТТАРДЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОРЫН 47 056 НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР ҚҰРАЙДЫ

- мемлекеттік нормативтік құжаттар - 1332,
- техникалық-экономикалық ақпараттың мемлекеттік жіктеушілері (ҚР МЖ) - 12,
- республикада есепке алу тіркеуінен өткен шетелдік нормативтік құжаттар - 1457,
- техникалық шарттар (ТШ) - 4900,
- мемлекетаралық стандарттар (ГОСТ) - 20862,
- Ресей Федерациясы мемлекеттік стандарттары (ГОСТ Р) - 3338,
- халықаралық стандарттар (ИСО) - 7277,
- шетел елдерінің 10 000 астам стандарттары.

ҚР СТ
(КАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ)

- ҚР Стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі уәкілетті орган бекіткен, міндетті және (немесе) ұсыным жасалатын талаптары бар және тұтынушылардың кең ауқымына қолжетімді стандарт
- мемлекеттік орган ҚР Мемстандарты және оның аумақтық бөлімшелері (стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттарды бекітуге – іске қосуға уәкілетті).

- Ереже (ЕР) – міндетті түрде қолданылуға тиісті жұмысты жүргізудің ұйымдық-техникалық және жалпы техникалық жағдайларын, тәртібін, әдістерін белгілейтін құжат.
- Ұсыныстар –ерікті түрде қолданылатын жұмысты жүргізудің ұйымдық-техникалық және жалпы техникалық жағдайларын, тәртібін, әдістерін белгілейтін құжат.

- Техникалық-экономикалық ақпараттың мемлекеттік жіктеуіші – техникалық-экономикалық ақпарат объектілерінің жіктеу топтарының кодтары мен атауларының жүйеленген жиынтығын білдіретін құжат.
- Норма – қамтамасыз етуге тиісті сандық және сапалық критерийлерді белгілейтін жағдай (ИСО/МЭК 2).

СТАНДАРТТАУДЫҢ ҚЫСҚАША ДАМУ ТАРИХЫ

- Көне дәуірдегі өлшем бірліктерінің, стандартты мөлшерлі құрылыс бөліктерінің, су құбырларының қолданылуы *стандарттаудың мысалдары* болып табылады.
- Қайта өркендеу дәуірінде елдер арасында экономикалық байланыстардың дамуына сәйкес стандарттау әдістері кең қолданыла бастады. (Мысалы Венецияда кемелер жасау кезде)

Бұдан кейінгі уақытта да стандарттау жұмыстары жақсы дамып отырған.

Мысалы, 1845 жылыАнглияда бектіу оймаларының жүйесі, Германияда теміржол табандарының арақашықтығы стандартталды.

Халықаралық стандарттау жұмыстары 1875 жылдан бастау алады. Осы жылы халықаралық метрикалық конвенцияны құрайтын 19 елдің өкілі *Халықаралық өлшемдер мен салмақтар бюросын* құрды.

КСРО ҚҰРАМЫНА КІРГЕН ЕЛДЕРДЕ СТАНДАРТТАУДЫҢ ДАМУЫ

1925 жылы стандарттау саласында алғашқы орталық орган – Еңбек және Қорғаныс Кеңесінің жанынан стандарттау бойынша Комитет құрылды.

Осы жылдан бастап КСРО-да стандарттау саласында көптеген игі істер атқарылды.

1992 жылдан бастап ТМД елдер арасында стандарттау, метрология және сертификаттау салаларындағы байланысты орнатудың жаңа түрлері қарастырылды.

- *1992 жылы 13 наурызда ТМД –ға енген елдер «Келісілген саясатты жүргізу туралы» келісімге қол қойды.*
- *1999 жылы ҚР-ң «Стандарттау туралы» және «Сертификаттау туралы» Заңдары қабылданды.*

ТМД-Ң БАСҚА ДА ЕЛДЕРІНДЕГІ СИЯҚТЫ ҚР-ДА СТАНДАРТТАУ ЖҮЕСІНІҢ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ МЫНАЛАР:

- **Келісімге сәйкес мемлекетаралық стандарттау жұмыстарын дамыту;**
- **Қазақстанның стандарттарды халықаралық стандарттармен үйлестіру жұмыстарын жеделдету;**

- **Міндетті түрде сертификатталуға тиісті өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) мемлекеттік стандарттарын дайындауды жеделдету;**
- **ИСО 9000 сериялы халықаралық стандарттарын қолдана отырып елімізде сапа жүйелерін кеңінен енгізу, т.б.**

Назарларыңызға рахмет!